

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Kavandatavad muudatused alushariduse kättesaadavuse tagamiseks

Alusharidusseaduse eelnõu

Maila Rajamets HTM alushariduse valdkonna juht

maila.rajamets@hm.ee

10.04.2024

Hetkeseis

Eestis on 563 lasteaeda, lasteaia pidaja on kohalik omavalitsus või eraettevõtja. Kõik lasteaiaid on Haridus- ja Teadusministeeriumi haldusalas ja lähtuvad oma tegevuses koolieelse lasteasutuse seadusest ja koolieelse lasteasutuse riiklikust õppekavast.

Eestis on üle 400 lapsehoiu, lapsehoiud on suures osas eraettevõtted. Lapsehoiud on Sotsiaalministeeriumi haldusalas. Lapsehoiud ei pea lähtuma õppekavast ja ei ole haridusteenust pakkuvad asutused. Lapsevanem ei saa osalustasu pealt tulumaksutagastust.

Eestis on piirkondi, kus kohalik omavalitsus ei suuda täita oma seadusest tulenevat kohustust ja pakkuda kõikidele soovijatele alates lapse 1.5 eluaastast lasteaiakoht.

Alusharidusseadusega muudame

Alusharidus on üldoskuste, teadmiste ja hoiakute kogum, mis loob eeldused põhihariduse omandamiseks.

Alushariduse omandamist võimaldavad asutused on **lastehoid ja lasteaed**.

Lastehoid on **haridusasutus kuni 7aastastele** lastele.

Lasteaed on **õppeasutus 3-7aastastele** lastele.

Alushariduse omandamine lasteaias ja lastehoius ei ole kohustuslik. Vanema otsusel võib laps alusharidust omandada ka kodus.

Alushariduse kättesaadavus

KOV **ülesanne** on tagada **1,5-3aastasele** lapsele, kelle elukoht on selle KOVi territooriumil, võimalus omandada alusharidust **lastehoius**.

KOV **ülesanne** on tagada **3-7aastasele** lapsele, kelle elukoht on selle KOVi territooriumil, võimalus omandada alusharidust **lasteaias**.

Vanema valikul saab 3-7aastane laps käia lastehoius, kuid KOV ei ole kohustatud seda rahastama.

Lastehoiu ühildamine lastesõimega

- Praegused sotsiaalvaldkonnas tegutsevad lastehoiud tuuakse haridusvaldkonda ning **kuni 3aastaste osas ühildatakse lastesõimedega.**
- Seoses ühildamisega nimetatakse ka praegused lastesõimesid edaspidi **lastehoid** (*kuna lastehoius saavad käia ka kuni 7aastased lapsed, ei ole enam kohane mõiste „lastesõim“*).
- Seoses ühildamisega ühtlustuvad nõuded 1,5-3aastaste laste arengu ja alushariduse omandamise toetamisel ning lastehoid:
 - 1) koostab alushariduse riikliku õppekava alusel lastehoiu õppekava;
 - 2) lastehoius töötab lapsehoidja või õpetaja. Lapsehoidja kvalifikatsiooni-nõudeks saab lapsehoidja kutse. Õpetaja kvalifikatsiooninõue ei muutu.
 - 3) lastehoiu kasvatuskeel on eesti keel;
 - 4) vähemalt üks kord aastas hindab laste kõne arengut logopeed või eripedagoog.
 - 5) lapsele tuleb vajadusel tagada logopeedi, eripedagoogi või muu tugiteenus.
- Eralastehoius saab pakkuda hoidu ja alushariduse omandamise võimalust ka 3-7 aastastele lastele, seda koostöös koduga.

Lapse arengu toetamine lasteaias ja lastehoius

Lasteaia – üldise, tõhustatud ja eritoe rakendamine. Tugispetsialisti teenuse osutamise aluseks PGS § 37 lg 3 teenuse kirjeldus ja selle rakendamise kord. Tagab pidaja, korraldab lasteaed.

Lastehoiu – üldise toe rakendamine. Tugispetsialisti teenuse osutamine lasteaiaiga sama. Tagab pidaja, korraldab lastehoid. Kui KOV võimaldab koha eralastehoius, siis tagab KOV, korraldab antud eralastehoid.

KOV-i lastehoiu ja lasteaia pidamine

KOV ei pea taotlema HTM-ilt lastehoiu ja lasteaia asutamiseks ja pidamiseks tegevusluba. Eraettevõtja majandustegevus on loakohustuslik.

Jääd järelevalvemenetlus, läbi mille kontrollitakse nõuetele vastavust.

ELVL-i poolt enim küsimusi tekitanud sätted:

1. § 6. Lastehoiukoha ja lasteaiakoha taotlemine kohaliku omavalitsuse üksuselt (3)

Kohaliku omavalitsuse üksus lahendab vanema taotluse ja teeb **kahe kuu jooksul** taotluse esitamisest arvates otsuse lapse lastehoidu või lasteaeda vastuvõtmise kohta.

1. § 7. Elukohalähedus

Käesoleva seaduse tähenduses on elukohalähedane lastehoid või lasteaed:

- 1) mis on lapse elukohale lähim;
- 2) kuhu jõutakse jalgsi kuni 30 minutiga.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Tänan!

Haridus- ja Teadusministeerium